

Meri- ja sisävesiliikenteen matkustajan oikeuksia koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1177/2010 täytäntöönpanoa koskeva kertomus 1.1.2023–31.12.2024

1 Yleistä

Matkustajien oikeuksista meri- ja sisävesiliikenteessä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1177/2010 26 artiklan mukaan kansallisten täytäntöönpanoelinten on julkaistava kahden vuoden välein toiminnastaan kertomus. Edellä mainitusta asetuksesta käytetään jäljempänä nimityksiä "asetus" tai "asetus (EU) N:o 1177/2010".

Täytäntöönpanoa koskevan kertomuksen tulee sisältää kuvaus asetuksen (EU) N:o 1177/2010 säännösten täytäntöönpanotoimista, yksityiskohdat sovelletuista seuraamuksista ja tilastotiedot valituksista ja sovelletuista seuraamuksista. Tämä täytäntöönpanoa koskeva kertomus kattaa Liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) toiminnan ajanjaksolla 1.1.2023–31.12.2024.

Traficomin toimivallasta asetuksen (EU) N:o 1177/2010 osalta säädetään liikenteen palveluista annetuin lain (320/2017, liikennepalvelulaki) 186 §:n 2 momentin 4 kohdassa ja 4 momentissa. Traficom valvoo asetuksen (EU) N:o 1177/2010 noudattamista yleisesti liikematkustajien sekä vammaisten ja liikuntarajoitteisten matkustajien oikeuksien osalta.

Traficom käsittelee vammaisten ja liikuntarajoitteisten matkustajien oikeuksia koskevat valitukset. Muut kuin kuluttajat eli liikematkustajat voivat ilmoittaa ongelmasta laivamatkalla Traficomille. Liikematkustajille Traficom antaa heidän asiassaan yleistä neuvontaa.

Liikennepalvelulain 255 §:n 1 momentin mukaan Traficom voi velvoittaa EU-asetusta rikkoneen korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä ja asettaa päätöksen tehosteeksi uhkasakon.

Tapauskohtaisesti Traficom valvoo asetuksen (EU) N:o 1177/2010 noudattamista Suomessa myös yhteistyössä kuluttaja-asiamiehen kanssa. Kuluttaja-asiamies valvoo Suomessa kuluttajien oikeuksien noudattamista ja kuluttajariitalautakunta käsittelee kuluttajien yksittäiset riita-asiat.

2 Yhteydenotot ja valitukset

Vuonna 2023 Traficom ei vastaanottanut yhtään yhteydenottoa ja vuonna 2024 Traficom vastaanotti yhden asetuksen (EU) N:o 1177/2010 piiriin kuuluvan yhteydenoton.

Vuosina 2023–2024 ei annettu yhtään suositusta.

3 Valvontatoimenpiteet ja muu toiminta

Traficom on arvioinut liikenteenharjoittajien (isoimpien varustamoiden) ja terminaalinpitäjien nettisivuja loppuvuodesta 2021 sekä laajemmin vuonna 2022. Traficom havaitsi puutteita sekä esteettömyyttä koskevien ehtojen, että avustamisen laatuvaatimusten julkaisemisessa. Näiden havaintojen seurauksena Traficom lähetti vuonna 2023 **valvontakirjeen** yhteensä kuu- delle (6) liikenteenharjoittajalle ja kymmenelle (10) matkustajaterminaalin pitäjille.

Kirjeessä muistutettiin erityisesti asetuksen mukaisista **esteettömyyttä koskevista ehdoista** (9 artikla), **avustamisen laatuvaatimuksista** (13 artikla), henkilöstön **koulutuksesta** (artikla 14) sekä yleisestä velvollisuudesta **tiedottaa** matkustajia heidän oikeuksistaan (23 artikla).

Lisäksi Traficom on yleisen valvonnan yhteydessä ottanut kantaa kahteen vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden avustamispalvelua koske- vaan asiaan.

Vuonna 2024 Traficom julkaisi [oppaan avustavan koiran kanssa matkusta- misesta joukkoliikenteessä](#).

[Opas](#) kattaa myös avustavan koiran kanssa matkustamisen laivaliiken- teessä. Opas pyrkii helpottamaan avustavan koiran kanssa matkustamista kotimaassa, ja se on saatavilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Oppaan sisällössä huomioidaan kansallinen lainsäädäntö sekä EU:n matkustajanoi- keusasetukset.

EU:n matkustajan oikeuksia koskevissa asioissa ei vuosina 2023-2024 ase- tettu uhkasakkoja Traficomissa.

4. Lisätietoja laivaliikenteen esteettömyydestä ja tietoja ulkomaan me- riliikenteen matkustajamääristä

Vuonna 2024 Traficom julkaisi [matkustaja-alusliikenteen tilakuvan](#), jossa kuvataan pääasiassa kotimaan matkustaja-alusliikenteen esteettömyyttä ja kehittämistarpeita. Lisäksi tilakuvassa kuvataan yleisellä tasolla Suomen sa- tamien kautta kulkevan kansainvälisen matkustaja-alusliikenteen esteettö- myyttä ja avustamista tässä liikenteessä.

Matkustaja-alusliikenteen tilakuvaa päivitetään Traficomissa vähintään kah- den vuoden välein. Tiedot ovat osa laajempaa [liikennejärjestelmäänalyysia](#), johon kootaan strateginen kokonaiskuva liikennejärjestelmän nykytilasta, kehitystarpeista ja toimintaympäristön kehityksestä.

Vuonna 2024 Traficom julkaisi Suomen ulkomaan kuljetuksista myös tilan- nekuvan ja se sisältää myös jonkin verran tietoa vesiliikenteestä. Tilanne- kuvassa on todettu, että henkilöliikenteessä vesiliikenteellä on lentoliiken- teen ohella Suomessa keskeinen rooli ulkomaanmatkoissa. (Lähde: [Suomen ulkomaankuljetukset](#))

Tilastokeskuksen mukaan **vuonna 2023 ulkomaan meriliikenteen matkustajamäärä** kasvoi 6 % vuoteen 2022 verrattuna. Matkustajamäärän kasvusta huolimatta koronapandemiaa edeltävän vuoden 2019 tasosta matkustajia oli kuitenkin vain 70 %. Tilastokeskuksen julkaisemien tietojen mukaan matkustajaliikenteessä kuljetettiin vuonna 2023 yhteensä noin **13,5 miljoonaa henkilöä**. Vuonna 2023 meriliikenteessä kuljetetuista matkustajista 96 % matkasi Viroon ja Ruotsiin kulkevilla reiteillä. Suomen ja Viron välillä matkusti 7,2 miljoonaa matkustajaa ja Suomen ja Ruotsin välillä 5,8 miljoonaa matkustajaa. Suomen ja Saksan välillä kulki 0,2 miljoonaa matkustajaa.¹

Tilastokeskuksen mukaan **vuonna 2024 ulkomaan meriliikenteen matkustajamäärä kasvoi 0,5 % vuoteen 2023 verrattuna**. Matkustajaliikenteessä kuljetettiin yhteensä noin 13,5 miljoonaa henkilöä. Meriliikenteessä kuljetetuista matkustajista 97 % matkasi Viroon ja Ruotsiin kulkevilla reiteillä. Suomen ja Viron välillä matkusti 7,5 miljoonaa matkustajaa ja Suomen ja Ruotsin välillä 5,6 miljoonaa matkustajaa. Suomen ja Saksan välillä kulki 0,2 miljoonaa matkustajaa.²

¹ Ulkomaan meriliikenne [verkkajulkaisu]. Viiteajankohta: 2023. ISSN=2670-1987. Helsinki: Tilastokeskus [Viitattu: 29.5.2025]. Saantitapa: <https://stat.fi/julkaisu/clmq9f4xymq900cun-btfy6302>

² Ulkomaan meriliikenne [verkkajulkaisu]. Viiteajankohta: 2024. ISSN=2670-1987. Helsinki: Tilastokeskus [Viitattu: 29.5.2025]. Saantitapa: <https://stat.fi/julkaisu/cm1ep9l5qm76l07uscm02xikj>